

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת אירית מני-גור

התובע:

שי לוביאניקר – ת.ז. 051661213

ע"י ב"כ עוה"ד אמיר טיטונוביץ

- נ ג ד -

הנתבעים:

1. רונן עמיתי	ת.ז. 056661523	(נמחק)
2. שמעון מורמי	ת.ז. 057705436	
3. רונן טוכפלד	ת.ז. 055390637	
4. זאב גולדשטיין	ת.ז. 56620339	
5. ניר בנדק	ת.ז. 058808692	(נמחק)
6. רביב שמעוני	ת.ז. 054113477	(נמחק)
7. אבי גורדון	ת.ז. 65336406	
8. חגית אמזלג	ת.ז. 056722556	
9. אורה אורן	ת.ז. 53631768	(נמחקה)
10. אסתר דהן	ת.ז. 022917298	(נמחקה)
11. בתיה ספיר	ת.ז. 055491955	(נמחקה)
12. אסנת בן אבינועם	ת.ז. 068860022	(נמחקה)
13. נועה גוטשל	ת.ז. 058085176	(נמחקה)
14. יעל הוכמן	ת.ז. 022208169	
15. רמי וייס	ת.ז. 56717234	
16. רויטל לוסקי	ת.ז. 57937955	(נמחקה)
17. יוסי רודס	ת.ז. 063138549	(נמחק)
18. רותם טיטו	ת.ז. 022485825	(נמחק)

נתבעים 2,3,4,7,8,14,15 מיוצגים ע"י ב"כ עוה"ד א. חבוש

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

פסק – דין

א. מבוא וטענות הצדדים

1. "...בא להודיעך שקשה לשון הרע משלש העבירות הללו. דבר אחר שההורג את הנפש אינו הורג אלא נפש אחת. והאומר לשון הרע הורג שלשה. המספרו, המקבלו, והנאמר עליו"...(מדרש תהילים נ"ב).

כתב התביעה המתוקן בעילת לשון הרע הוגש ביום 1.2.10 כנגד 18 נתבעים וע"ס 733,688 ₪. במהלך קדמי המשפט, הגיעו ב"כ התובע וב"כ חלק מהנתבעים להסדר פשרה מחוץ לכותלי ביהמ"ש, כל שנותרו מ-18 הנתבעים, הם אותם שבעה נתבעים המפורטים בסיכומי ב"כ התובע (2,3,4,7,8,14,15).

2. התביעה נוהלה בסרבול שנבע מהתנהלות הצדדים ובעיקר מצד הנתבעים, מספר רב של עדים, מספר רב מדי של מוצגים בחלקם הגדול מיותרים, ובעיקר חקירות ארוכות ומפרכות. יש להצטער על כך, שהנתבעים לא השכילו להצטרף להסדר הכולל שנעשה עם מרבית הנתבעים בזמן לפני תחילת הראיות. נכונות הנתבעים להביע התנצלות היתה בשלב מאוחר מדי ובצורה מינורית.

3. גם חלקו של התובע לא נעדר מסרבול ההליכים, בא כוחו הקודם בחר להגיש מספר תביעות במקביל בגין עילות דומות, במספר בתי משפט ברחבי מחוז המרכז ות"א, במקביל להגשת קובלנה פלילית שנמחקה לאחר מספר דיונים. עם הזמן, התובענה תוקנה והתביעות האחרות נמחקו, וטענותיו של התובע התרכזו בתביעה הנוכחית בלבד.

4. הנתבעים העלו טענה מקדמית (סעיף 3.1 לסיכומים), על פיה יש מניעות כלפי נתבעים 3-4 בהיותם נתבעים בתביעות נפרדות. לא ירדתי לסוף דעתם של הנתבעים, תקנות ס.ד.א (תקנה 154-155), מאפשרות מחיקת תובענה בכל שלב והגשתה מחדש, וכמדומי כך פעל ב"כ התובע הנוכחי על פי עצת בימ"ש, על מנת לייעל את ההליכים ולמנוע סרבול ודיונים מקבילים במספר בתי משפט ברחבי מחוז ת"א והמרכז.

5. גם טענתם המקדמית הנוספת של הנתבעים (סעיף 3.2 לסיכומים), לא ברורה דיה. עסקינן בסוגיה מתחום דיני הנזיקין ולא החוזים. לתובע אין כל חובה להפטיר את כל הנתבעים, אם בחר למחוק התביעה כנגד חלקם. התובע "אדון ההליכים", שקול הדעת הוא בלעדי שלו להחליט מי המעוולים לגרסתו. ככל שהנתבעים סבורים כי יש מעוולים נוספים ואו אחרים, פתוחה הדרך היתה להגיש הודעות צד ג'. לדעתו של התובע, שבעת הנתבעים הינם המעוולים

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

הקשורים ביחס ישיר לעוולות להם הוא טוען בכתב התביעה. גם אם סבר שיש מעוולים נוספים איתם הגיע להסדר, זכותו להפטירם מראש, או למוחקם עם הגשת ההסדר לביהמ"ש. אינני רואה כל מניעות להמשיך את התובענה רק כנגד חלק מהנתבעים עימם לא הגיע התובע להסדר, וחבל שכך.

לעניין זה, אפנה לספרו של אורי שנהר "דיני לשון הרע", מהדורה 1997 הוצאת נבו, בסעיף 12.2.4 בעמ' 157-158 כדלקמן:

"נתבע או נאשם גם לא יוכל להתגונן בטענה של הפרסום שפרסם אחראים גם אנשים אחרים, שנגדם לא ננקט הליך כלשהו..."

6. עולות לשון הרע מפורטת בכתב התביעה המתוקן, המהווה את המסגרת הדיונית והחזית העובדתית בה נשמעו העדויות בהמשך. יש לבחון את העוולות במסגרת אותו תיאור עובדתי שתואר בכתב התביעה, ביהמ"ש יבחן האם פרסומים אלה מקימים "לשון הרע", תוך התחשבות בנסיבות והרקע בהם נאמרו הדברים, האם קיימים לנתבעים ההגנות הקבועות בחוק, ואם כן – איזו הגנה לאיזה פרסום – בו בעת יבחן ביהמ"ש את חלקם של שבעת הנתבעים שנותרו, האם חלקם זהה בעוולות שהוכחו.

7. כתב התביעה המתוקן המחזיק לא פחות מ-20 עמודים ו-115 סעיפים מפרט בפרק "פרסום לשון הרע" (סעיף 37 ואילך), את הפרסומים המהווים את העוולות בגין הוגשה התביעה. על מנת לסבר את אוזנו ועינו של הקורא, אפרט בקצרה את הרקע לפרסומים נשוא התביעה.

8. עובר להגשת התביעה (המקורית), התובע שימש כמנהל בית ספר תיכון וחיטבת ביניים "גוונים" במועצה האזורית מנשה. התובע נשוי ואב לשלושה ילדים. זו היתה לתובע כהונתו הראשונה בביה"ס, לאחר שמנהלה הקודם יצא לשנת שבתון. הנתבעים הם חברי ועד ההורים בבי"ס "גוונים". לטענת התובע, בסעיף 2 לכתב התביעה, הפרסומים המהווים לשון הרע פורסמו בשם הנתבעים. חלקם עומדים מאחורי כתובת ההודעות, חלקם פרסמו אותם, וחלקם גיבו אותם וחתמו על הדברים.

9. לטענת התובע, על פי כתב התביעה (סעיף 73 ואילך), פרסום לשון הרע כמשמעותו בחוק נעשה בשישה מועדים כדלקמן:

א. **הפרסום הראשון**: – נעשה ע"י נתבע 4 מר זאב גולדשטיין (להלן: "גולדשטיין" ו/או "נתבע 4") ביום 4.10.07 בתכתובת מייל הממוען לחברי ועד ההורים ולתובע עצמו. הכיתוב אליו מיוחסת עולות לשון הרע הינו כדלקמן:

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

"למרבה הצער כל תכתובות המיילים ממש מהראשון עד זה האחרון לא זכו לשום תגובה משי, אז או שהוא עסוק בפעילות מינית – קרי שם עלינו ז...או שהוא פשוט לא שם עלינו אפילו את זה. אבל העובדה ברורה – שי לא סופר את ועד ההורים אפילו לא ממטר".
(ראה נספח א').

ב. הפרסום השני: - ביום 1.2.08 פורסם באתר האינטרנט של וועד ההורים, סיכום פגישה בין נציגי וועד ההורים לבין מר אילן שדה יו"ר המועצה האזורית (להלן: "שדה" ו/או "ראש המועצה"), ובין מנהל מחלקת החינוך במועצה מר זאב שפריר (להלן: "שפריר" ו/או "מנהל מח' חינוך"). פרטיכל סיכום הפגישה נערך ונכתב ע"י נתבע 7 מר אבי גורדון (להלן: "גורדון") ו/או "נתבע 7". לטענת ב"כ התובע, (סעיף 8 לכ' התביעה המתוקן), סיכום פגישה זה מכיל אמירות שקריות והאשמות חמורות נגד התובע, האשמות אלה רוכזו בסעיף 75 לכתב התביעה המתוקן, והציטוטים אוזכרו בסעיף 8 לכתב התביעה ומיוחסים לכל נתבע בנפרד כדלקמן: (ראה נספח ב').

האמירות המיוחסות לנתבע 3 (רונן טוכפלד) בסיכום הפגישה:
- "...אני מוצא את שי עם בעיה קשה במערכת הערכים שלו..."
- "...תיאור התבטאותו של שי כלפי תלמיד בהציגו את מעשיו של "ניאו נאצי"..."
- "...למנהל יש בעיה קשה של מערכת ערכים לקויה, יש לו חוסר תקשורת עם הגורמים המקצועיים בבית הספר – המחנכת והיועצת..."
- "...אנחנו מצפים ממנהל כי תהיה לו אמינות גבוהה, אך התברר בן מדובר בשקרן פתולוגי ובדמות לא חינוכית..."

האמירות המיוחסות לנתבע 7 (אבי גורדון) בסיכום הפגישה:
- "...גישתו כלפי תלמידים מעוררת רתיעה: עומד בבוקר בשער בית הספר, נוגע בבנים ונועץ מבטים חודרניים ומטרידים בבנות, מצבים שניתן להגדירם כהשפלה פיזית ומילולית..."
- "...מאיים על מורים, בדיוק כפי שאיים על חברי וועד ההורים. יחס משפיל כלפי מורות אימהות..."
- "...אמירות שאינן ראויות להיאמר ע"י איש חינוך כגון: "אל תהיו כמו השחורים ממושב מאור" או "כמו ניאו נאצים"..."

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

1
2 האמירות המיוחדות לנתבע 4 (זאב גולדשטיין) בסיכום הפגישה:
3 **"...הוא נמצא כשקרן פתולוגי, הוא משקר להורים, למורים ולתלמידים,**
4 **תופעה שחוזרת על עצמה כמה פעמים..."**
5 **"...היה מקרה של 2 הילדים עם בעיות של אי יכולת תשלום מצד**
6 **הוריהם. הוא דרש מהם לא להשתתף בפעילויות עם שאר**
7 **התלמידים."**
8 **"...המנהל הזה הוא סיכון לביה"ס ולתלמידים! לא סתם הוא נבעט**
9 **מביה"ס הקודם..."**

10
11 **ג. הפרסום השלישי:-** מכתב מיום 20.1.08 (נספח י"א) שחתום בידי "וועד הורי גוונים"
12 ואשר ממוען ל-"הורי גוונים". המכתב המחזיק 5 עמודים הופץ באמצעות הדואר והן
13 במסירה אישית. במכתב זה, מיידע הוועד את הורי התלמידים על הנעשה בביה"ס
14 בתקופה האחרונה. לטענת ב"כ התובע, פרסום זה מכיל אמירות שקריות על התובע,
15 המפורטות בסעיף 76 לכתב התביעה המתוקן. מרבית האמירות חוזרות על הנאמר
16 בפרסום השני, ובנוסף נטען כי התובע פוטר מביה"ס עמל – עמק חרוד באמצע השנה
17 בנסיבות שהוסתרו מוועדת המכרז שבחרה בתובע לנהל את ביי"ס "גוונים".

18
19 **ד. הפרסום הרביעי:-** על הפרסום השלישי המכתב מיום 20.1.08 להורי תלמידי ביי"ס
20 "גוונים", הגיב התובע במכתב להורים מיום 21.1.08. חברי וועד ההורים לא נשארו ללא
21 תשובה, והשיבו במכתב נוסף מיום 23.1.08 (ראה נספח י"ג). גם מכתב זה כקודמו
22 מופנה ל"הורים" וחתום ע"י "וועד הורי גוונים". לטענת ב"כ התובע, פרסום זה מכיל
23 אמירות חוזרות באשר לכשלים והליקויים בעבודתו של התובע, פירוט לגבי חוסר
24 אמינות ושקרים. שיטות ניהול מסיתות וכוחניות וכן חזרה על נושא הטרדה במבט
25 ובמגע של תלמידים עם כניסתם בבוקר לביה"ס (ראה פירוט בסעיף 77 לכתב התביעה
26 המתוקן).

27
28 **ה. הפרסום החמישי:-** פרסום זה מתייחס לאתר אינטרנט שנפתח עבור וועד הורי ביי"ס
29 "גוונים" (ראה נספחים ט"ו-ט"ז). לטענת ב"כ התובע, באתר זה ניהלו הנתבעים מערכה
30 שלמה נגד התובע (ראה סעיף 78 לכ' התביעה המתוקן). הם צרפו את כל התכתובות
31 וסיכומי פגישות, והציגו פרשנות צינית, מרושעת ונלעגת לניסיונותיו של התובע להגן על
32 שמו הטוב.
33

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 **ו. הפרסום השישי:-** הודעת דואר אלקטרוני מיום 5.2.08 שנשלח ע"י נתבע 3 (רוון
2 טוכפלד) (ראה נספח י"ז) לוועד ההורים. לטענת ב"כ התובע (ראה סעיף 78 א' לכ'
3 התביעה המתוקן), מהמכתב עולה כי השארת התובע בתפקידו הוא כישלון של מערכת
4 החינוך, והביאה למשבר קשה במערכת החינוך של מועצה אזורית מנשה. עוד לטענת
5 ב"כ התובע, מהודעת דואר זו, עולה כאילו התובע הינו "גורם רב עוצמה" שיש להישמר
6 ולהגן על הילדים מפניו.
- 7
- 8 **10.** לטענת ב"כ התובע, כל הפרסומים הנ"ל אינם אלא שקרים גסים מרושעים וזדוניים
9 המוצגים כאמת מוחלטת, ומייחסים לתובע דברים שלא אמר, מעשים שלא עשה, משחירים
10 את דמותו ופוגעים קשה במשלח ידו.
- 11
- 12 **11.** עוד טען ב"כ התובע, כי יש לפצות את התובע בגין כל פרסום ופרסום בנפרד, את הסכום
13 הסטטוטורי הקבוע בחוק בגין פרסום לשון הרע בזדון בסך 110,000 ₪ ובסה"כ 660,000 ₪.
14 כן יש לפסוק סך של 293,688 ₪ בגין עוולת שקר מפגיע כהגדרתה בסעיף 58 (א) לפקודת
15 הנזיקין, ובסה"כ לא יותר מסכום התביעה המקורי בסך 733,688 ₪.
- 16
- 17 **12.** הנתבעים טענו בין היתר לזכותם לחופש הביטוי, הפרסומים מורים על הבעת דעה רצינית
18 ועניינית של וועד הורי התלמידים שנבחר ומייצג את כלל ההורים. הבעת הדעה היתה כנה,
19 ולא באה אלא מתוך דאגה לילדיהם ולילדי כלל ביה"ס.
- 20
- 21 **13.** עוד טענו הנתבעים, כי הדברים שנאמרו מפי נציגי הוועד בישיבה עם ראש המועצה, נאמרו
22 בע"פ במסגרת ישיבה סגורה, והראשון שהפיץ את פרטיכל הישיבה היה התובע עצמו,
23 באסיפת צוות בית הספר שהתובע כינס ביוזמתו. הפרסום שפורסם לאחר מכן באתר הוועד
24 באינטרנט, פורסם בתום לב ומתוך שליחות ציבורית.
- 25
- 26 **14.** עוד ולחילופין, טענו הנתבעים להגנה בדבר אמת בפרסום. לפרסום העובדות יש עניין ציבורי
27 לכלל ההורים במועצה האזורית מנשה. כמו כן, מעשי התובע הטילו על חברי הוועד חובה
28 מוסרית וחברתית לדווח על אופן ואופי פעולת התובע הן בשל היותם הורים לתלמידים
29 בב"ס והן בהיותם חברי נציגות וועד ההורים הבית-ספרי.
- 30
- 31 **15.** בסעיף 27 על כל סעיפי המשנה שבו לכתב ההגנה שהוגש בשם רוב הנתבעים, טענו הנתבעים
32 לכלל ההגנות הקבועות בסעיף 15 לחוק על כל סעיפיו הקטנים, הקבועות חלופות שונות
33 להגנת תום הלב. עד כאן טענות הצדדים.
- 34

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

16. מטעם התביעה, העיד התובע עצמו, ראש המועצה דאז מר שדה, מנהל מח' החינוך במועצה מר זאב שפריר. הגב' מיכל בוכריס הורה בביה"ס שהתנדבה לוועד ההורים ופרשה מיוזמתה, הגב' רות מנטל מנהלת ביה"ס יסודי "רעות" בשנת 2003, לטענתה פוטרה עקב לחץ של וועד ההורים שהיה כמעט זהה בהרכבו לוועד הנוכחי. מטעם ההגנה בחרו שבעת הנתבעים להסתפק בעדותו של עו"ד שמעון מורמי נתבע מס' 2. יתר הנתבעים באופן תמוה ולא ברור בחרו שלא להגיש תצהירי עדות ראשית ולא להיחקר על אף טענתם להגנת תום הלב. ההגנה הזמינה את ישראל מדמוני הורה בביה"ס, שילדו קשור לפרשת כינוי "ניאו נאצי", את המורות והמחנכות סגל דקל מורג, מיכל היימן ולימור מילס, את מזכירת ביה"ס דניס ארדו, והורה נוסף יוסי רודס שהיה חבר בוועד ההורים, נתבע בתביעה המקורית וסולק מהתביעה בהסכם פשרה.

ב. השתלשלות הנסיבות בקליפת אגוז:

1. כל האירועים נשוא התביעה אירעו במסגרת בית ספר אזורי "גוונים" במועצה האזורית מנשה, ביה"ס מכיל כיתות ז' ועד כיתה י"ב. בביה"ס עובדים עשרות מורים (כ-60 מורים). הימים הם ערב שביתת המורים הגדולה בשנת 2007-2008, מנהל ביה"ס הקודם מר אברהם טיש, היה מנהל וותיק ומוערך ע"י רוב סגל המורים (להלן: מר "טיש"). מר טיש יצא לשנת שבתון, ולאור גילו המתקדם (כבן 70), היתה סברה כי יפרוש ולא ישוב לנהל את ביה"ס לאחר השבתון. בנסיבות אלה, חיפשה המועצה מחליף וממלא מקום אשר כפי הנראה היה צפוי להישאר באופן קבוע כמנהל ביה"ס.

2. התובע החל לבצע חפיפה עם מר טיש כבר בחודש יוני לפני יציאת התלמידים לחופש הגדול, והחל לכהן כבר בשנת הלימודים העוקבת כמנהל ביה"ס. מעדותן של מורות ביה"ס שהעידו כעדות הגנה, ניתן היה להבין כי חלק ממורי ביה"ס, עדות ההגנה ביניהן, לא ראו עין בעין את התנהלותו החדשה של התובע, ועל רקע זה החלה "תסיסה" בקרב חלק ממורות ביה"ס ורצון להחזיר את מר טיש לנהל את ביה"ס. לצורך כך, ביקשו מורות ביה"ס את תמיכת וועד הורי התלמידים. נציגות הוועד היתה בקשר עם מורות ביה"ס, ובמיוחד יו"ר הוועד ומספר נציגים פעילים במיוחד, שלא בכדי הינם חלק מהנתבעים שנותרו בתביעה.

3. "הפרסום הראשון" עפ"י כתב התביעה, נשלח כהודעת מייל ב-4.10.07 לכלל חברי וועד ההורים עם עותק למנהל. בפרסום זה, אין התייחסות עדיין להתנהלותו של התובע כמנהל ביה"ס, אלא התייחסות ליחסו כלפי וועד ההורים. בהמשך ולאחר כחודשיים, התקיימה ישיבת נציגי וועד ההורים עם ראש המועצה ומנהל מח' החינוך ביום 1.1.08.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

4. תוכן ישיבה זו הועבר גם לתובע, אשר מצדו כינס ישיבה דחופה של מורי ביה"ס ביום 10.1.08 (להלן: **"ישיבת המורים"**). לטענת עדי ההגנה, בישיבה זו לראשונה הופנתה אצבע מאשימה וביטויים חריפים כלפי אותה קבוצת מורים שביקשה להחזיר את המנהל הקודם לתפקידו, ושיתפה פעולה ו"הדליפה" כביכול אמירות ועובדות לנציגי וועד ההורים. באותה ישיבה, נטען כי הוקראו הציטוטים מתוך פרטיכל הישיבה של וועד ההורים ביום 1.1.08 עם ראש המועצה. לטענת הנתבעים, פרטיכל זה לא הופץ למעט לנוכחים בישיבה, אלא ביום 1.2.08 באמצעות אתר האינטרנט של ביה"ס, ורק לאחר שהתובע עצמו ציטט חלקים ממנו בישיבת המורים.

5. בעקבות פגישות וועד ההורים עם ראש המועצה עורב גם המפקח מר אהרון ציון, וביום 13.1.08 הודיע ראש המועצה כי לא נמצא כל רבב בבדיקתם, ובעקבות זאת פורסם הפרסום השלישי כאמור ביום 20.1.08 באתר האינטרנט. התובע הגיב במכתב מטעמו מיום 21.1.08, וועד ההורים הגיב במכתב נוסף הוא הפרסום הרביעי ביום 23.1.08.

6. כל התכתובות ופרטיכל הישיבות פורסמו באתר אינטרנט שנפתח ע"י הנתבע 2, הקבצים פורסמו כשהם פתוחים לקריאת כל דכפין. לטענת ב"כ התובע, כל הפרסום באתר מהווה עוולה נוספת הקרויה בתביעה "פרסום חמישי". ומכתבו של נתבע 3 מיום 5.2.08 מהווה "פרסום שישי", מכתב זה מסכם את הלך הרוח בקרב וועד ההורים שסבר כי הישארות התובע בתפקידו מהווה כשל במערכת החינוך.

7. סופו של יום על אף שלא נמצא רבב בהתנהלותו של התובע עפ"י הודעת ראש המועצה והמפקח, הוחלט לסיים את כהונתו בסיום השנה, ולממש את האופציה של אי המשכיות חוזה ההעסקה. לטענת התובע, אין לו ספק כי התנהלותו האגרסיבית והתוקפנית של וועד ההורים תרם להפסקת עבודתו. יש לציין, כי מר טיש לא חזר לנהל את ביה"ס והתמנה מנהל שלישי במספר שניהל את ביה"ס כנראה לשביעות רצון כל הצדדים.

8. מדובר אם כן בתקופה סוערת של כשמונה חודשים, תקופה במהלכה היתה שביתת מורים ממושכת, שרר אי וודאות באשר להמשך כהונתו של המנהל, ועפ"י כל העדויות כפי שיפורט בהמשך, נוצרו שתי "מחנות" של בעד ונגד כהונתו של התובע.

על רקע נסיבות אלה, יש לבחון את התכתובות ואת האמירות שנאמרו בפרסומים, האם הם מהווים הבעת דעה בתום לב המותרת בחוק? האם חלות הגנת סעיף 15 בנסיבות דנן? האם האמירות מהוות לשון הרע בנסיבות אלה?

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

9. בטרם אדרש לפרסומים עצמם, זה המקום להזכיר לצדדים כי בתי המשפט והן המשפט העברי ראו בעוולת לשון הרע, עוולה קשה כפגיעה באדם עצמו ממש. כך פסק כב' הנשיא א' ברק בבג"צ (6129/94) ג' סנש ואח' נ' רשות השידור פד"י נ"ג (3) 817, בעמ' 823:

"הגוזל את רכושי עשוי לפצות אותי בממון. הגוזל את שמי הטוב גזל את טעם קיומי. שמו הטוב של האדם קובע את התייחסותו שלו לעצמו ואת התייחסות של חבריו אליו. הוא קובע את יחסה של החברה אליו. הנכס היחיד שיש לרבים, בין המכהנים ברשויות השלטון ובין הפועלים במגזר הפרטי – הוא שמם הטוב. הוא יקר להם כחיים עצמם".

וכך בהמשך בעמ' 858 פסק כב' הש' חשין:

"כבודו ושמו הטוב של אדם יקרים לו – למצער – כגופו. ומה אדם קונה זכות על גופו – שלא יפגעו בו – כן קונה הוא זכות שלא יפגעו בכבודו ובשמו הטוב. פגיעה בכבודו ובשמו הטוב של אדם מדמה עצמה לאונס או למעשה מגונה הנעשים בגופו של אדם..."

כך אף הטיב ביהמ"ש מפי כב' הש' חשין לתאר את תוצאתה ההרסנית והמתמשכת של עוולת לשון הרע, שעה שיצאה לאוויר העולם:

"משיצאה לשון הרע לאוויר העולם שוקעת היא בליבות אנשים. כעבור זמן מתעמעם הזיכרון והולך, אך שמץ מן הזיכרון נותר, ולא לטוב. לשון הרע נמשלה לחץ ששולח, ומה חץ ששולח לא ישוב אחור, כך היא לשון הרע..."

(ע"א 5653/98 פלוס נ' חלוץ פד"י נ"ה (5) 865 בעמ' 906).

ג. דיון והכרעה

1. ששת הפרסומים מכילים מספר אלמנטים פוגעניים לטענת התובע, הכל כמפורט בכתב התביעה, חלקם חוזרים על עצמם במספר פרסומים, והפרסום החמישי – הוא אתר באינטרנט עצמו המקבץ את כל אותם פרסומים, מכתבים, ופרטיכל שהיו בענייני הוועד והתובע.

2. הפרסום הראשון שפורסם ע"י נתבע 4 מר גולדשטיין בהודעת מייל לפורום וועד ההורים ביום 4.10.07. מייל זה נשלח בעקבות ניסיונות של וועד ההורים לתאם מועד פגישה לשיבת וועד עם התובע כמנהל ביה"ס. משלא תואמה הפגישה, כתב מר גולדשטיין מייל, אשר החלק "הפוגעני" שבו כפי שעולה מכתב התביעה המתקן הינו כדלקמן:

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

"שימו לב – למרבה הצער כל תכתובות המיילים ממש מהראשון עד זה האחרון לא זכו לשום תגובה משי. אז או שהוא עסוק בפעילות מינית – קרי שם עלינו ז... או שהוא פשוט לא שם עלינו אפילו את זה. אבל העובדה ברורה – שי לא סופר את וועד ההורים אפילו לא ממטר".

3. לטענת התובע, הוא חש זעזוע השפלה והלם נוכח הביטויים המעליבים שהוטחו בו, ההודעה נשלחה לאנשים שרובם זרים לתובע, הוא חש מושפל ומובך להיפגש עם הורי התלמידים שקראו הודעה זו.

4. הנתבע, שבחר כאמור לא להגיש תצהיר, לא להעיד, ולא להסביר באופן אישי את מניעיו לכיתוב הפוגעני, טען בכתב הסיכומים כי מדובר בביטוי שמשמעותו "לצפצף, לזלזל". עוד נטען בסיכומי הנתבעים, כי הוכח שהמנהל אכן לא ענה למיילים ולא קבע מועד לפגישה במשך חודשיים. אם כך, לגרסת הנתבע האמירה נכונה ומוצדקת, אין בה שקר, ואף התובע לא ראה בה יותר ממה שנכתב בה.

5. הצדדים חלוקים עובדתית האם התובע השיב אם לאו להודעות מייל של נציגי הוועד. התובע עצמו העיד בחקירה נגדית כי "לא מצאתי לנכון להגיב לכולם מתי הוועד יתכנס, אלא תקשרתי עם אבי גורדון ואיתו קבעתי מתי אנחנו ניפגש" (עמ' 90 לפרו' ש' 11).

מעיון בעמ' 2 לנספח 2 (לתצהיר הנתבע מורמי), עולה כי הנתבע מר גורדון שלח מייל לוועד ההורים לרבות לנתבע 4, שכתב את הפרסום הראשון, ומיידע בהודעת מייל שכתב אליו התובע באשר לפגישות עם וועד ההורים. עפ"י הכתוב, עולה כי התובע התכוון לקבוע פגישה, וכך נכתב:

"אני לקחתי על עצמי לכנס את הוועד החדש ואעשה זאת בשבוע הבא בו נותר 3 ימי לימודים או בשבוע שאחרי חג הסוכות".

ההתכתבות היתה לפני ראש השנה, מה האיץ בנציג הוועד לכתוב ב-4.10.07 כי המנהל "לא סופר את וועד ההורים אפילו לא ממטר" או שכנראה "עסוק בפעילות מינית – קרי שם עלינו ז...." מדוע לא המתין נציג הוועד עד לאחר חג הסוכות או תקופת החגים. היה ברור לנתבעים, כי תקשורת לעניין קביעת מועד נעשית בין מר גורדון לבין התובע.

6. לו הייתי דנה בפרסום זה בלבד ובנפרד מיתר הפרסומים, ייתכן ולא הייתי רואה בכך ביטוי המהווה לשון הרע, אלא התבטאות גסה שאינה במקומה, אך פרסום זה מצטרף כאסופה אל יתר האמירות, כפי שיובהר בהמשך, ויש בו אפקט מצטבר אשר פוגע בכישוריו של התובע כמנהל, מעליב ומזלזל ביכולותיו כמנהל ובז לו.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

7. גם המילים **"עסוק בפעילות מינית"** מקבלות משמעות אחרת וחרפה יותר שעה שעסקינן בתובע שעיסוקו ניהול בית ספר, ויש לו קרבה לילדים. אכן הכיתוב מפרש את הכוונה מיד לאחר מכן **"קרי – שם עלינו ז..."**, אך הרושם הראשון נשאר צרוב בדעת. לא הייתי מייחסת לכך חשיבות יתרה, אלמלא הפרסום השני בה קיימת אמירה פוגענית לא פחות בקונוטציה דומה.

8. לא יכולה להיות מחלוקת כי זלזול בבני אדם ואי היענות לפנייה מתמשכת איננה תכונה חיובית למנהל, לא שוכנעתי מהראיות כי אכן היתה סיטואציה כזו. נוכח עדות התובע ונוכח הודעת המייל של מר גורדון, שוכנעתי כי התובע היה בדיון ודברים עם מר גורדון לעניין קביעת מועד פגישה. אצה הדרך לנתבע 4 להפיץ מייל עם לשון בוטה וגסה, אם כדי להתבדח, אם כדי להאיץ בתובע להגיב, כך או כך בפרסום זה יש כדי לשים את התובע ללעג ולבז, כמפורט בסעיף (1) להגדרת לשון הרע.

9. לטעמי פרסום זה נגוע בלשון הרע, הוא מבזה את התובע, פוגע במשלח ידו כמנהל ואיש חינוך, ולא מצאתי כל הגנת תום לב בפרסום זה, לבטח לא כשמחבר מסמך זה נתבע 4 בחר שלא להעיד.

10. פרסום זה מוביל לפרסום השני שנעשה ב- 1.2.08, המכיל מספר ביטויים "פוגעניים" כמפורט בכתב התביעה. הראשון והחמור מבין כולם, אשר לטעמי הינו המשך ישיר לפרסום הראשון, נאמר בישיבה ע"י אבי גורדון כדלקמן:

"גישתו כלפי תלמידים מעוררת רתיעה: עומד בבוקר בשער בית הספר, נוגע בבנים ונועץ מבטים חודרניים ומטרידים בבנות, מצבים שניתן להגדירם כהשפלה פיסית ומילולית".

ביטוי זה חוזר על עצמו במספר פרסומים, גם בפרסום הרביעי במכתב מיום 23.1.08 והן בפרסום השלישי מיום 20.1.08.

בפרסום השלישי מול סעיף 4 נכתב:

"עפ"י עדויות של תלמידים ותלמידות, מר לוביאניקר מטריד אותם במגע ובמבט סוקר בעמדו כל בוקר בשעת בית הספר".

בפרסום הרביעי נכתב מול סעיף 4 לאחר חזרה על האמור לעיל כדלקמן:

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

1 "...מר לוביאניקר מכחיש מגע בבנים, אך אישר בפגישה אישית עם שני חברי
2 וועד כי הוא עומד בשער בכל בוקר, סוקר במבטו את לבוש הבנות, ואף מעיר
3 להן על כתפיות חזייה בולטת וכד'..."

11. התובע נחקר על כך בחקירה נגדית:

6 "ש. אתה טוען נגדנו שהאשמונו אותך בהטרדות מיניות ובפדופיליה, אתה
7 יכול להראות לי איפה האשמונו אותך בזה?
8 ת. נגיעה בבנים ונעיצת מבטים חודרניים בבנות והטרדות בנות זה מיני....
9 ש. זה מיני בעיניך?
10 ת. זה מיני בעיני כל אחד שקורא את זה".
11 (עמ' 39 לפרו' ש' 12-18).

12 ניכר בתובע שהיה נסער משהעיד על אמירה זו ולא בכדי, מילים אלה מצויות בתכתובות
13 שפורסמו באתר האינטרנט מזה זמן רב. וכך העיד התובע בעמ' 40 לפרו' מול ש' 11 ואילך:
14 "נועץ מבטים חודרניים בבנות, ומטריד בנות, לא רק כתבת והפצת את זה לכל
15 ילדי בית הספר, הורי בית הספר, אלא העלית את זה לאתר האינטרנט במשך
16 4 שנים השארת את זה באוויר, ועוד כתבת מיילים ל-100 אנשים שהם לא
17 שייכים".

12. על יחס הסביבה לאמירות אלה, העיד התובע בעמ' 41 לפרו' מול ש' 19:
20 "...קודם כל ההרגשה האיומה שלי עם הטקסטים האלה, שאשתי, הילדים,
21 החברים שלי, צריכים לקרוא. חברים בשכונה וחברים במינימרקט, המוכרת
22 במינימרקט ניגשה אליי לדבר איתי על העניין הזה..."

13. אכן המילים "פדופיל" ו"הטרדה מינית" לא מצויים בטקסט הפוגעני, אך הרמיזות הן בוטות
24 ולא משאירות מקום לספק. ניסיון כושל של הנתבעים היה להוכיח בחקירה נגדית כי אכן
25 "אמת דיברו", אלא שחקירת התובע העלתה שלא "כצעתה". "נגיעות בבנים" התבררו
26 כטפיחה על השכם (ראה חקירת התובע בעמ' 48). לא הובאה ולו ראיה אחת על תלמיד
27 שהוטרד מאותה טפיחה על השכם, על אף ניסיונו של עו"ד מורמי להצביע על כך (ראה עמ'
28 48 ש' 22-27). ההבדל בין "טפיחה על השכם" לבין "נגיעה בבנים", הוא הבדל תהומי לטעמי,
29 הראשון מצביע על הלך חברתי, מעין שבירת דיסטנס, ולשני קונוטציה שלילית, של הטרדה
30 מינית מסוכנת. לבחור בביטוי השני כדי לתאר את הראשון, הוא מעשה המצביע על חוסר
31 תום לב, ותיאור המכפיש את התובע ומציירו כאדם מסוכן לילדים.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

גם הביטוי "נועץ מבטים חודרניים בבנות ומטריד בנות" התברר שלא "כצעקתה", אלא הערות לגבי אי עמידה בקוד לבוש שהיה מקובל בביה"ס. התובע העיד כי היה מעיר לתלמידות אם לבשו גופיות ספגטי, חולצת בטן, האסורים על פי נהלי ביה"ס. על אף אזכור שמות תלמידים (עמ' 46-48), לא הובאה ולו תלמידה אחת להעיד על תחושתה והטרדתה נוכח הערות המנהל על לבוש לא הולם. לא הובאו הורי הבנות או הבנים להעיד על כך. אין זה משנה לטעמי אם אכן באותה תקופה היה קבוע קוד לבוש כזה או אחר. ביי"ס הוא מקום שיש לבוא בשעריו בלבוש הולם המכבד את הזולת, ויש לברך אם נמצא מנהל המקפיד על כך.

14. באופן נחרץ אוכל לקבוע, כי אין שמץ של אמת באמירה פוגענית זו. הביטוי בקריאה של האדם הסביר לא מותיר הרבה מרחב למחשבה, מיד עולה קונוטציה שלילית בהקשר של הטרדות מיניות בקטינים. לא רק האדם הסביר לטעמי עלול לחשוב כך. גם בפועל כך העיד ראש המועצה מר אילן שדה, ומיוזמתו הזכיר את נושא ההטרדה מספר פעמים, כביטוי קשה במיוחד:

"...שעות קשות, אם מאשימים משהו בדברים האלה כביכול הטרדות, ליטוף בנים ודברים מהסוג הזה, אלה בהחלט לא דברים נעימים".
(עמ' 134 לפרו' ש' 23).

מר שדה הבדיל בין התבטאויות של ועד ההורים בעבר לפני פרשה זו לבין פרשה זו, וכך הוא אבחן:

"למשל שלא נאמרו ונכתבו המילים הקשות שאמרתי קודם מלטף, שוטף בנות בעיניו וכל מיני בכיוונים אלה".
(עמ' 136 לפרו' ש' 6).

15. על מנת להסיר ספק, נשאל ראש המועצה מר שדה – האם הוועד הגיש תלונה מפורשת על רקע מיני, והשיב:

"ת. לא שזכור לי, אבל איך שזה היה נאמר – כך זה היה נתפס. מי שהיה שומע את זה היה מתרשם כך מהדברים.

ש. ואתה ראש רשות החינוך, התרשמת שמדובר בהטרדות מיניות, נכון?

ת. כן, אכן".

(עמ' 161 לפרו' ש' 16 ואילך).

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

1 ואם בכך לא די, המשיך עו"ד מורמי בחקירה נגדית להוסיף ולחקור על התרשמותו של ראש
2 המועצה וראש מנהל החינוך מאמירה בוטה זו:
3 "ש. ז"א אין פה אמירה על הטרדה מינית.
4 ת. חד משמעית, כן.
5 ש. יש פה הטרדה פיזית ומילולית.
6 ת. חד משמעית כן. להערכתי כן.
7 (עמ' 163 לפרו' ש' 13).

8
9 וכן בעמ' 164 מול ש' 3 כדלקמן:
10 "ת. נוגע ומלטף גברים, ונועץ מבטים חודרניים בנערות, ילדות. אני לא זוכר
11 איך כתוב, להערכתי הכיוון שזה נאמר, מוביל כל מי ששומע את זה, וכפי
12 שזה נאמר, זה לא להגיד – מנהל בית הספר כל כך אוהב את הילדים,
13 שהוא הרי מחבב אותם ויפוי שיש לנו מנהל כזה, לא כך זה נאמר. זה
14 נאמר לכיוון השלילי חד משמעית".

15
16 16. לטעמי, יש באמירה בפרסום השני, אמירה המסלפת את המציאות ומציגה אותה באור
17 מעוות, אמירה שיש בה כדי להשפיל את התובע בעיני הבריות ולעשותו מטרה לשנאה ולבוז,
18 כהגדרתה בסעיף 1 (1) לחוק. קל וחומר, כשמדובר במעשה לכאורה של איש חינוך כלפי
19 תלמידים, בהקשר זה האמירה אף עלולה לפגוע קשה במשלח ידו כמנהל/מורה/מחנך, ולגדוע
20 את מטה לחמו.

21
22 17. לא מצאתי מקום לשייך תום לב מסוג כלשהו לאמירה זו. ניתן היה לתאר את המצב לאשורו
23 כבר בתחילת הדרך ולבקר את התנהלותו של התובע באופן ענייני על דרכו לעמוד ולקבל את
24 התלמידים בשער ביה"ס, תוך כדי טפיחה על שכמו של תלמיד זה או אחר, ותוך כדי הערה
25 על לבוש לא הולם. מי מאנשי הוועד שחשב כי התנהלות זו לא הולמת, ניתן היה לבקרה
26 באופן ענייני מבלי להשתמש בביטויים המותירים רושם כי כוונת הדברים היא אחרת. יש
27 לשייך לאמירות אלה לשון הרע במובן החמור ביותר. כפי שכתבתי לעיל, צירוף המילים
28 "עסוק בפעילות מינית" בפרסום הראשון, ואח"כ במייל נוסף אזכור המילים "נגיעה בבנים"
29 ו"מבטים חודרניים", מותיר רושם רע מאוד של מנהל המהווה סכנה לילדי ביה"ס, כפי שאף
30 אמר מר גולדשטיין בישיבת הוועד מיום 1.1.08 (ראה הפרסום השני) "המנהל הזה הוא
31 סיכון לביה"ס ותלמידים"! לטעמי, זה הרושם שהיה מתקבל אצל האדם הסביר לו היה
32 קורא את שני הפרסומים ברצף, ולא ניתן להוציא האחד מהקשרו של השני.
33

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

18. אחת האמירות החוזרות בכמה פרסומים היא כנגד התבטאויות לכאורה של התובע כלפי

תלמידי ביה"ס, וכך צוין בפרסום השני:

"אמירות שאינן ראויות להיאמר ע"י איש חינוך כגון: "אל תהיו כמו

"השחורים" ממושב מאור" או כמו ניאו נאצים".

או ביטוי דומה בפרסום השלישי מול סעיף 5:

"מר לוביאניקר לא היסס לפי עדות של הורים ותלמידים לכנות התנהגות

תלמידים כהתנהגות של "ניאו נאצים" ועוד".

ובפרסום הרביעי מול סעיף 6:

"מר לוביאניקר כינה התנהגות של תלמידים כהתנהגות של "ניאו נאצים",

ולאחר תלונה הבטיח לאביו של אחד הילדים כי יתנצל בפני הילד – ולא עשה

זאת עד היום".

19. גם בנושא זה נתברר לאחר עדויות ארוכות וממושכות כי לא "כצקתה", הרקע לאותה

אמירה היתה קטטה אלימה בפתחה של שנת הלימודים, כשאחד התלמידים הסריט

באמצעות הטלפון הנייד את הקטטה. הדבר הודע למנהל, והילדים המעורבים, ובייחוד הילד

שהסריט נקרא למנהל.

לטענת התובע, כפי שהסביר בפרוטרוט בעמ' 21-23 לפרטיכל, באותה עת היתה ידיעה

תקשורתית כי נתפסה בפ"ת כנופיה ניאו-נאצית שתיעדה את מעשי ההתעללות שביצעה.

לטענת התובע, הוא ביקש לזעזע את הילדים על חומרת מעשיהם ואמר להם כי התנהגותם

עלולה להוביל לתוצאות חמורות ביותר, ודיבר על הכנופיה הניאו נאצית שהסריטה את

מעשי הזוועה שביצעה וגרמה לזעזוע גדול. התובע הכחיש כי אי פעם אמר לילד כי התנהגותו

"ניאו נאצית" או שאמר לו, כי הוא מתנהג כמו "ניאו-נאצי". לגרסת התובע, אמירה זו

והשוואה זו באה לזעזע את הילדים ולהבהיר להם את חומרת המעשה.

20. בעניין זה, לא העיד הקטין מר מדמוני שכיום כבר בוגר כבן 22, אלא אביו. מעדותו של אביו,

לא ניתן היה ללמוד דבר וחצי דבר על ההתנהלות שהיתה בחדר המנהל לאחר הקטטה. העד

מדמוני העיד כי בנו חזר פגוע וכעוס מביה"ס ולא סיפר מדוע. רק מאוחר יותר נודע לו על

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

אותה אמירה. העד לא ידע להצביע מה בדיוק אמר התובע לילדו, כשהוא נתבקש לדייק ולאמר, האם אוזכרה "כנופיה" בפ"ת או שהטיחו בילדו כי הוא כמו "ניאו נאצי", השיב באופן מבולבל, מהוסס ובלתי החלטי כדלקמן:

"קשה לי להגיד, האמת שקשה לי להגיד" (עמ' 316 ש' 18).

"זה גם מוזכר וגם התנהגות מוזכר, וגם כנופיה הוזכר.

אבל אני לא יודע בדיוק להגיד לך כן, אני גם לא זוכר את האמת את הכנופיה

וגם את זה, מי אמר את זה ומה אמר, את זה אני כבר לא יכול לזכור".

(עמ' 316 ש' 21-24).

גם כשהוסיף ב"כ התובע לחקור את מר מדמוני לגבי ההבדל בין להטיח בבנו את האמירה "אתה כמו ניאו נאצי" או להשוות את המקרה למקרה שדובר בחדשות על כנופיה ניאו נאצית שפעלה בפ"ת. שוב העיד מר מדמוני באופן לא החלטי ומהוסס כדלקמן:

"אני לא יודע להגיד לך. אני לא זוכר, אני יודע שגם נאמר זה וגם נאמר זה, זה

מה שאני זוכר, גם המילה הזו ומה המילה הזו..."

(עמ' 317 ש' 16-18).

21. עוד העידה עדת ההגנה המורה הגב' מיכל היימן, שהילד מדמוני היה מתלמידי כיתתה. הגב' היימן נכחה בפגישה עם המנהל התובע, ועל פי עדותה בעמ' 412 מול ש' 21, היא מעולם לא העידה כי התובע הטיח ישירות בתלמיד כי הוא ניאו-נאצי, אלא כפי שהבהירה בעמ' 411, תיאר את צילום האירוע כהתנהגותה של אותה כנופיה מפ"ת שתיעדה את מעשיה "התנהגותו היא כשל אותם ניאו נאצים מפתח תקווה".

לאחר שמיעת העדויות, עולה הרושם כי האירוע היה פחות טראומטי ממה שתואר ע"י מורות ביה"ס. לא הובאה ראיה אחת כי התובע כינה את התלמיד "ניאו נאצי" באופן ישיר, אלא כינה את התנהגותם ככזו. מהעדויות עולה, כי התובע לא כינה את התנהגותם כך סתם על מנת לפגוע, אלא קשר את תיעוד הקטטה לאותה כנופיה שתפסה את כותרות החדשות באותה תקופה, שנהגה לתעד את מעשיה, כשהקשר מובן. עולה אם כן, כי האמירה שפורסמה מעוותת את המציאות ומציגה את המנהל באור שלילי.

22. התנהלות זו של וועד ההורים באי דיוק ושיוך לתובע שימוש בביטוי חריף ללא הסבר, היא חסרת תום לב, בייחוד נוכח העובדה כי בהודעת מייל של הנתבע גולדשטיין עצמו מיום

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

13.9.07 אל חברי הוועד, מדווח מר גולדשטיין על יותר ממקרה אחד של גילוי אלימות בחצר ביה"ס, ואח"כ הוסיף:

"האמת שפרטי הסיפור מיד עשו לי דז'ה וו עם הסיפור על הכנופיה הניאו נאצית, למעט כמובן העניין הנאצי"...
ועל כך נאמר, כל הפוסל במומו פוסל.

23. אמירה נוספת שחזרה מספר פעמים בכמה פרסומים היתה פרסום העובדה כי התובע התנהל באופן לקוי ומסוכן בטיפול בילד "בסיכון גבוה", בפרסום הרביעי מול סעיף 1 נכתב:
"טיפול לקוי ושערורייתי של מר לוביאניקר בילד בסיכון גבוה, ללא התייעצות עם הגורמים המוסמכים מחוץ ובתוך ביה"ס, בניגוד לנהלים מחייבים של משרד החינוך".

כך אף בפרסום השלישי מול סעיף 2:
"טיפול לקוי ושערורייתי בבעיות של תלמידים אשר במקרה אחד לפחות פעולת מר לוביאניקר היוותה סיכון ממשי לילד שנמצא בסיכון גבוה, ללא התייעצות עם הגורמים המוסמכים מחוץ ובתוך ביה"ס".

24. לאחר שמיעת העדויות, עולה כי "הטיפול הלקוי והשערורייתי" הינו בחירת עונש ע"י המנהל בצורת התנצלות בפני הכיתה והודאה באשמה. סוג ענישה שלדעת עדי ההגנה לא היה הולם בנסיבות העניין ומסוכן לתלמיד.

באותו מקרה, הודה "התלמיד בסיכון" כי "לקח" מכשיר סלולרי מתיקה של מורה במהלך השיעור, מכשיר שהוחרם על ידי אותה מורה לאחר שהפריע לכיתה. התלמיד נחשב ל"תלמיד בסיכון" לאחר שאושפז בבי"ח פסיכיאטרי עקב שימוש מופרז בסמים ואלכוהול. התובע הכחיש כי התלמיד היה "בסיכון" בגלל נטיות אובדניות, אלא בגלל עברו בשימוש בסמים. התובע תיאר את תהליך קליטתו של התלמיד בביה"ס, תהליך שלווה בפסיכולוג וביועצת ביה"ס (עמ' 27).

לגבי האירוע הספציפי נערך שימוע לתלמיד בנוכחות שלוש מורות, דווח לאמו בשיחת טלפון על האירוע ועל דרישת המנהל להתנצלות בפני הכיתה. האם ביקשה לדחות את העונש, והוסכם כי התלמיד יישא בעונש שייקבע בהמשך.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאנקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

הנתבעים לא המציאו כל ראיה כי "הסיכון" של התלמיד היה נטיותיו האובדניות, לא הומצא אישור רפואי, ולא זומן רופאו האישי. לא מיותר לציין כי התלמיד עצמו שהיום בוגר לא זומן לעדות לא הוא ולא מי מהוריו.

עדת ההגנה הגב' סיגל דקל מורג, העידה על פרשת "התלמיד בסיכון", ותיארה את סיפור המקרה על פני 3 עמודים ברצף (עמ' 332-334). לא הובאה כל ראיה ממשית כי התלמיד הוגדר כ"תלמיד בסיכון" בגלל נטיותיו האובדניות, ולפיכך הנחיות חוזר מנכ"ל אליהן הופנה ביהמ"ש אינן רלבנטיות. מתיאורה של העדה הגב' מורג, עולה כי עדותו של התובע נכונה בעניין זה. לטעמו, סוג הענישה שהציע הלם במקרה הנדון. הגב' סיגל לאחר שיחה נוספת למחרת עם אמו של התלמיד, סברה שיש לעכב את הענישה, וכך נעשה בהתייעצות חוזרת. הלזה ייקרא "טיפול לקוי ושערורייתי"? מי הבר סמכא להחליט מה הטיפול הראוי? האם העיד רופאו או הפסיכולוג של התלמיד? האם העיד מומחה בתחום הנפשי? לא הוכח כי התובע פעל בניגוד לנוהל כזה – או אחר. התובע הפעיל שיקול דעת ונמלך בדעתו לאחר שיחה עם הגב' מורג, שדיברה שנית עם אם התלמיד. חזרתו מהעונש מלמדת דווקא, כי התובע היה קשוב להערות/הארות הבאות מצד המורות.

הביטוי "טיפול לקוי ושערורייתי" הינו עיוות של המציאות והוצאת הדברים מפרופורציה נכונה באופן שמעיב על תפקידו של התובע כמנהל, כאדם לא אחראי, המהווה סיכון לתלמידי ביה"ס, ויש בכך לשון הרע כהגדרתה בחוק.

25. ביטוי נוסף שבגינו נשמעו עדויות רבות, ודומה כי נוצרה מהומה רבתית סביב הביטוי "תפוחים רקובים" ששויד לתובע עצמו. בסיום הראיות, לא היה מקום לפקפק בעובדה כי הביטוי במקורו שייך למנהל ביה"ס מר צבר ולא לתובע. עובדה "קטנה" זו לא הפריעה לנתבעת לפרסם בפרסום השלישי בסעיף 2, כי:

"מר לוביאנקר מאיים על מורים ואנשי צוות המתריעים על ניהול לקוי ונורמות פסולות, מכנה אותם "תפוחים רקובים", וסבור שיש לסלקם".

וכך בפרסום הרביעי בסעיף 2:

"מר לוביאנקר כינה מורים ואנשי צוות בשם "תפוחים רקובים" באוזני עשרות מורים"...

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

26. הנתבע 2 עו"ד מורמי העיד בחקירה נגדית (עמ' 298 ש' 26), כי בפרטיכל הישיבה נכתב כי התובע כינה את המורות "תפוחים רקובים", והעיד כי המורה סיגל והמזכירה דניס אישרו זאת.

27. דא עקא, שעדת ההגנה הגב' סיגל לא אישרה זאת בעדותה, משנשאלה האם נכון שהביטוי "תפוחים רקובים" נאמר ע"י אדם אחר ולא התובע באותה ישיבת מורים דחופה, היא אישרה זאת והשיבה:

"ת. נכון. שי לא היה בהמשך הדיון, הוא היה בהתחלה".

(עמ' 354 ש' 21).

ואם בכך לא די, גם עדת ההגנה דניס לא אישרה זאת, משנשאלה מי אמר את הביטוי

"תפוחים רקובים", השיבה:

"ת: מי שאמר את זה, זה אותו צבר".

(עמ' 481 ש' 22).

על אף זאת, המשיכה העדה והבהירה בשורה 24-26 כי התובע חזר על הביטוי והסכים לו. גם בכך מצאתי היעדר תוס לב לשייך בפרסומים אמירה זו לתובע, כשכל משתתפות הישיבה מודעות למקור הביטוי ולעובדה כי אין זה התובע.

28. הצדדים המשיכו והתפלפלו על ביטויים שהינם בבחינת זוטי דברים. האם אכן התובע

הוציא תלמיד משיעורי תגבור לאחר שלא שילמו 100 ₪ דמי השתתפות, או האם אכן כינה מרצה ניצול שואה שלא בפניו, כמי "שאינו עובר מסך". אינני מוצאת בביטויים אלה לשון הרע. אני סבורה כי במקרה זה מדובר בהבעת דעה על שיקול דעתו של המנהל, האם יש להוציא תלמיד משיעור לאחר שידע כי הוא בעייתי והיה קשה לגרום להביאו לשיעור, האם יש להביא מרצים בנושא השואה שיעוררו עניין בתלמידים, או מרצים ניצולי שואה וכד'! אפשר ומותר (ואפילו צריך) להטיל ביקורת על שיקול דעת, ואולם ביקורת זו צריכה להיות עניינית, תוך שמירת כבוד האדם ומושמעת בפורום הנכון.

29. אמירות פוגעניות הן אמירות ששמות את התובע לבוז וללעג ופוגעות במשלח ידו, כך היו

האמירות המפורטות דלעיל. וכך אף לטעמי האמירה הקשה בדבר היות התובע "שקרן פתולוגי". בפרסום השני, אומר מר טוכפלד:

"אנחנו מצפים ממנהל כי תהיה לו אמינות גבוהה, אך התברר כי מדובר

בשקרן פתולוגי ובדמות לא חינוכית".

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

30. גם הנתבע מר גולדשטיין לא חסך את שבט לשונו ואמר בפרסום השני את הדברים הבאים:

"הוא נמצא כשקרן פתולוגי, הוא משקר להורים, למורים ולתלמידים, תופעה שחוזרת על עצמה כמה פעמים".

31. לא מצאתי בעדויות שהובאו בפניי ראיות חד משמעיות היכולות להצדיק ביטוי כה קשה לאיש חינוך "שקרן פתולוגי". לטענת הנתבעים, (סעיף 8 לפרסום השלישי מיום 20.1.08) מר לוביאניקר כדי להטיל מרותו וחיתתו, אמר כי יש לו התחייבות מהמועצה להישאר 10 שנים, והוא מחזיק מכתב ממר טיש כי איננו חוזר לנהל את ביה"ס. לטענת הנתבעים, הוברר כי העובדות שקריות. מר טיש כאמור לא נחקר, מפאת מצבו הבריאותי ויתרו הנתבעים על העדתו.

התובע הבהיר בעדותו כי אלמלא דיבר עם מר טיש וידע כי אין לו כוונות לשוב לאחר השבתון, לא היה מסכים לנהל את ביה"ס, ולפיכך הצטייד במכתב מתאים ממר טיש. ראה עדותו הברורה והסדורה בעמ' 106 בנושא זה. על אף שנכתב כי העובדה שהתובע מחזיק במכתב כזה היא שקרית, התובע צירף את נספח כ' לתצהיר עדות ראשית, מכתב שחתום עליו מר טיש המופנה למר אוזן מנכ"ל המועצה, כי אין בכוונתו לחזור ולנהל את ביה"ס אלא אם כן תהיה איזו בעיה מיוחדת ותיעשה אליו פניה מפורשת. די בכך על מנת שלא להצדיק את הביטוי "שקרן פתולוגי".

32. לא מצאתי לנכון להכריע בשאלה העובדתית האם הפרסום השני (פרטיכל ישיבה מיום 1.1.08) פורסם רק אחרי שהתובע הקריא ציטוטים מתוכו ממורקרים במרקר צהוב, שכן לטעמי אין הקראת ציטוטים בישיבת מורים סגורה כמוה כהפצת הפרטיכל בתפוצת מייל לכל חברי וועד ההורים, או פרסום באתר אינטרנט פתוח לכל דכפין.

33. באשר לפרסום באינטרנט הוא הפרסום החמישי, כאמור האתר הכיל את כל התכתובות והפרסומים הנוגעים לפרשה עגומה זו. מדובר באתר שנפתח ע"י נתבע 2 אשר נרשם כבעל ה-domain. באתר יכול היה למצוא כל דכפין את כל הפרסומים המכפישים, יתרה מכך כל הקשה על שמו של התובע "בגוגל" היתה מובילה ישירות אל האתר ואל "פניניו" הרבים בנושא התובע. יש להצטער, כי כבר "בזמן אמת" ועם פיטוריו של התובע ואי המשכת העסקתו, לא נסגר האתר, או לא הוסרו המסמכים מהאתר בתכוף לכך, שכן גם לשיטתם של הנתבעים אין להם כבר כל ערך לאחר שהשיגו את היעד שביקשו – פיטורי התובע. מה רבה היתה הפתעת ביהמ"ש לגלות במהלך חקירתו של עו"ד מורמי, כי על אף היותו עו"ד ומבין

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

את משמעות הפרסום המתמשך מידי יום, הוא לא סגר את האתר מיוזמתו ואף לא הסיר את המסמכים, אלא האתר נסגר כפועל יוצא מאי תשלום האגרה השנתית, אי שם בשנת 2009 (ואולי אחריה). ראה לעניין זה עדותו של עו"ד מורמי בעמ' 300 – 301 לפרו'. לטעמי, יש לראות בחומרה רבה את החזקת האתר על תכניו הפוגעניים מבלי ליזום מחיקה אקטיבית של התכנים לאחר פיטורי התובע. יש בכך התעמרות והעדר תום לב מוחלט. אם אכן כטענת הנתבעים הם פעלו מתוך חובתם כנציגי ועד ההורים לצורך שמירת ילדיהם, מדוע "משהוסרה הסכנה" לאחר פיטורי התובע, לא מיהרו הנתבעים להסיר את הפרסומים ו/או לסגור את האתר?

34. באשר לפרסום השישי והאחרון שפרסם מר טוכפלד במייל מיום 5.2.08, אינני רואה בו פרסום לשון הרע. בפרסום השישי כותב הנתבע כדלקמן:

**"כולנו יכולים ללמוד הרבה מהכישלון החמור שקרה במערכת החינוך
במועצה אזורית מנשה. לו ידענו לעמוד על האמת, על הגילוי הנאות, לא היינו
מגיעים למשבר קשה במערכת החינוך שלנו".**

הביטוי הוא כללי, איננו נוגע לתובע ולו ברמז, לא מאזכר את שם התובע, ויכול להתאים למובנים רבים. אכן סמיכות הזמנים מרמזת בנושא בו עסקינן, אך איש "מבחוץ" לא יבין. אינני סבורה כי מדובר בפרסום המהווה לשון הרע.

ד. הגנות הנתבעים:

1. כבר ייאמר כי לטעמי חלה בעניינו החזקה הקבועה בסעיף 16 (ב) (2) (3) לחוק, על פיה חזקה שהנתבעים עשו את הפרסומים שלא בתום לב, מאחר ומרבית הפרסומים לא היו אמת, והנתבעים לא נקטו באמצעים סבירים לבדוק את אמיתות הפרסום. נהפוך הוא, בהרבה מקרים (כמו "נגיעה בבנים" "מבטים חודרניים"), ידעו הנתבעים כי אין כל חשד להטרדה מינית ובכל זאת ניסחו את מכתביהם באופן מרומוז ופוגעני, המטיל דופי בתובע כאדם ולא רק כמנהל. במרבית הפרסומים היו "חצאי אמיתות" כמו השימוש בביטוי "ניאו נאצי". ולעיתים "חצאי אמיתות" גרועות משקר, שכן הן נוטעות בקורא את התחושה כי היו דברים בגו, אלא שלא תמיד הקורא דק פורטא בנסיבות האמיתיות והנכונות. כך בפרסום בדבר "ליקוי שערורייתי" בטיפול "בתלמיד בסיכון", וכך אף לגבי שימוש בביטוי "תפוחים רקובים".

הפרסומים שהוכחו כאמת היו בזוטי דברים כגון הוצאת תלמיד משיעור תגבור כי לא שילם דמי השתתפות. כמו כן, לטעמי פרסום באתר אינטרנט פתוח לכל דכפין 24 שעות ביממה

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

מבלי שתהיה ביקורת על כניסות לאתר, משמעו פגיעה במידה גדולה משהיתה סבירה להגנת הערכים המוגנים עפ"י סעיף 15. קל וחומר, שתכנים אלה נעשו באתר הפעיל גם אחרי פיטורי התובע בפועל. הנתבעים יכלו להגן באמצעות פרסום מצומצם לוועד ההורים בלבד, או במסירה לכל הורה בנפרד ע"י משלוח דואר, גם בלי סיוע ממזכירות ביה"ס. פתיחת אתר אינטרנט המעלה את כל הפרסומים בדבר התובע, מהווה "חרב שלופה", מדובר באתר, שלא ברור אם הוא נחסם בפני "זר". אתר, שכל אדם בארץ ובעולם בהקשת שמו של התובע בגוגל יגיע אליו בנקל. לטעמי, מדובר בפגיעה גדולה מן הנדרש, במידה בלתי סבירה בנסיבות העניין.

2. בנוסף, הגנות סעיף 15 הינן רק מקום שקודם לכן קבע ביהמ"ש כי קיים תום לבו של המפרסם (ראה ע"א 334/89 רבקה מיכאלי נ' בלה אלמוג פד"י 50(5) 566). תום לב צריך שייקבע בהתאם לנסיבות השונות המנויות בסעיף 15. ראה לעניין זה פסה"ד של כב' הש' ברק (כתוארו אז) בע"א 788/79 ריימר נ' עיזבון המנוח ברקו פד"י לו (2) 147-148 כדלקמן:

"דומה כי כל שניתן לומר בדרך של הכללה הוא, כי בכל אחד ואחד מהמצבים השונים המנויים בסעיף 15 לחוק, חייב תום הלב להתפרש באותו אופן המגשים את מטרת ההגנה הספציפית. מכיוון שמטרות אלה שונות הן זו מזו, גם הביטוי תום לב עשוי להתפרש באופנים שונים".

3. בענייננו, טענו הנתבעים להגנת סעיף 15 (2) (3) בדבר הגנה על עניין אישי וחובה מוסרית חברתית. בהיותם נציגי ההורים וגם הורים בעצמם, בראש מעייניהם שמירה על ילדיהם. טענה זו נכונה, אך יחד עם זאת לא שוכנעתי כי מדובר בתובע שאכן היווה סכנה לילדים השוהים בביה"ס. מעדויות המורות בעיקר מעדות ההגנה, הגב' סיגל דקל מורג ומיכל היימן, עולה כי לביה"ס הגיע התובע כמנהל שלא עבד עפ"י נוהל מוכר וישן, גם התנהלותו מול הגב' סיגל או הגב' דניס היתה שונה ממה שהורגלו ע"י המנהל הקודם, בבחינת "קס דור שלא ידע את יוסף", מורות אלו וכן הגב' דניס חשו פגועות, היה בהן רצון להישאר עם הנוהל הישן והמוכר שנתפס בעיניהן גם כנכון וצודק.

התנהלותו של התובע היתה בעיניהן כזנינים, הן סברו שיש להחליפו וגייסו את תמיכת וועד ההורים לשם כך. אכן חלק מהמורות איימו בהתפטרות, יחד עם זאת ביה"ס מונה כ-60 מורים, והעידו מטעם ההגנה שלוש מורות בלבד ומזכירה אחת. מעדותן, ברור היה כי נתגלעו שתי "מחנות", המיעוט שיצא חוצץ נגד המנהל, והרוב שהקים פורום תמיכה במנהל.

האם סכסוך אישי זה שפרץ בין חלק מהמורים לבין המנהל, הצדיק מסע הכפשה באמצעים האלקטרוניים והכתובים כדי להגן על הילדים? סבורני, שדי היה במקרה זה בפגישות עם

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

ראש המועצה, המפקח, מנהל מח' החינוך, ובהעדר מוצא לפנות למשרד החינוך, שר החינוך וכד'. במקרה דנן, העדיפו הנתבעים פרסום נרחב לכלל הורי התלמידים על מנת ליצור לחץ על ראש המועצה. יש לזכור כי מדובר ביישובים קטנים, השפעתם בימי הבחירות אותה עת היו משמעותיים, והראיה כי בערבו של יום צלחה התוכנית ואכן לחץ ציבורי ומשמעותי הוביל לפיטורי התובע הגם שביקורת שנעשתה ע"י המפקח לא מצאה בו רבב.

4. אכן, חלק מהפרסומים חוסה תחת הגנת סעיף 15 כהבעת דעה לגיטימית על התובע המכהן בתפקיד ציבורי, בביקורת על פעולותיו שנעשו בפומבי, אלה פרסומים שלא דנתי בהם בפסק הדין, אינני רואה בהם לשון הרע. לדוגמא, פרסום ההחלטה לשדל הורים להתנדב לפעולות של וועד הורים או פרסום החלטה לפטר את צוות ההנהלה של ביה"ס, או ההחלטה לבטל את "פורום המחנכים", כמו גם פרסום העובדה שהוכח כאמת כי וועדת המכרזים לא ידעה כי משרתו האחרונה של התובע הופסקה טרם זמנה, ועוד כהנא וכהנא אמירות שחוסות תחת מטריית הגנת סעיף 15 ככל שיש בהן לשון הרע. האמירות להן ייחסתי לשון הרע באופן משמעותי מצאו ביטוי ברישת פסה"ד, ולצערי אינן חוסות בהגנת סעיף 15 משום שלא נעשו בתום לב, ונעשו בחוסר פרופורציה להגנה שלשמה נועדו. חלק מהפרסומים נעשו לטעמי מבלי להקדיש מחשבה נוספת, ביטויים שנובעים מהתלהמות יתרה ומתוך אדישות לתוצאות הפרסום.

5. העדה הגב' סיגל (עמ' 357 מול ש' 10), העידה כי כל "גיוס" וועד ההורים היה כדי שאלה יביעו תמיכה בחזרתו של מר טיש לנהל את ביה"ס. מר טיש העלה תנאי לטענת סיגל, כי ישוב רק אם תהיה תמיכה גם של נציגות ההורים. עיקר ההתלהמות כנגד התובע היתה על מנת להחזיר את מר טיש, לאו דווקא "משנאת המן" אלא מ"אהבת מרדכי".

6. עדויות ההגנה של מורות ביה"ס, הגב' סיגל מורג, מיכל היימן ולימור מילס, היו עדויות מלאות ברגש רב בעת שהיו צריכות לשחזר את התקופה שעברה עליהן בביה"ס בתקופת הפרסומים. ניכר בשלושתן כי הן נפגעו מהתנהלותו של התובע באופן אישי, אם מסיבת פיטוריהן מהנהלת ביה"ס, או מהמלצה לפיטורין בכלל, אם בגלל דפוסי חשיבה שונים ומדיניות אחרת. כולן תיארו אווירה לא נעימה בלשון המעטה בתקופה הרלבנטית לפרסום המכתבים נשוא התביעה.

7. טענת הנתבעים בדבר חשיבות פעילות וועד ההורים היא נכונה. פעילות הוועד נחוצה וחשובה, היא מהווה גורם מבקר הן ערכית והן כספית, אין להצר את פעילותה, והשמעת ביקורת נוקבת היא חלק מתפקידיה. יחד עם זאת, ניתן לעשות את הדברים באיפוק,

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

באחריות ובתשומת לב. מעבר השני של המתרס קיים מנהל שהוא אדם, בעל, אב, ובן, והפרסום עלול לפגוע לא רק בכבודו ובכבוד משפחתו, אלא אף בפרנסתו ובמטה לחמו. פרסומים מהסוג שפורסמו, עלולים לשבש את מהלך חייו ואפשרויות קידומו המקצועי.

היה מקום להתנסח בזהירות, לצמצם את הפרסום ולפנות לגורמים במערכת לבדיקה כפי שאכן נעשה בתחילת הדרך. גם אם תוצאות בדיקת המפקח לא היו לשביעות רצון הנתבעים, יש דרך מקובלת לערער על מסקנות הבדיקה, לאו דווקא בדרך פרסום נרחב יותר ואגרסיבי יותר.

ה. פיצויים וחלוקת אחריות:

1. מתוך שבעת הנתבעים, לא ברור לי די הצורך מהו חלקם של נתבעת 8 (חגית אמזלג), נתבעת 14 (יעל הוכמן), ונתבע 15 (רמי וייס). נתבעים אלה, לא אוזכרו ולו פעם אחת במהלך כל הישיבות, כל "פשעם" שהיו חברי וועד ההורים ולא התפטרו מתפקידם במועד. הם מסתתרים מאחורי השם "וועד הורי גוונים" החתום על חלק מהפרסומים, ואולם לא הוכח בפניי חלקם בפועל בניסוח המכתבים ופרסומם.

נקבע בפסיקה (ראה ע"א 334/89 מיכאלי ואח' נ' אלמוג, פד"י מו 5, 555, 561, 570), כי חלוקת הנזק בין מעוולים תיעשה על פי הצדק והיושר בהתחשב עם מידת אחריותו של האדם לנזק (ראה גם בספרו הנ"ל של המלומד שנהר בעמ' 406 סעיף 26.8.3).

הגם שנתבעים אלה בחרו לא להעיד ולא להגיש תצהירי עדות ראשית, אינני מוצאת מקום לחייבם בפיצוי התובע. חלקם אם בכלל בפרסומים היה פאסיבי לחלוטין, ובכל מסכת הראיות לא הובהר מהו חלקם. אף התובע לא ידע לפרט מהו חלקם (ראה עדותו בעמ' 108-109), ולפיכך לא מצאתי מקום לחייבם בפיצוי התובע.

2. לא כך באשר לנתבעים 2,3,4, ו-7. לנתבעים 3,4, ו-7 היה חלק פעיל באמירות בפרטיכל הישיבה פרסום 2. נתבע 4 כתב את הפרסום הראשון, ולכל הארבעה היה חלק בניסוח המכתבים. נתבע 2 סייע בניסוח המכתבים ובפרסומים באתר. ראה עדותו של נתבע 2 בעמ' 292 מול שורה 15: "את המסמכים לאתר אני העליתי".

הנתבע 2 אף נשאל בחקירה נגדית מי ניסח את הפרסום השלישי (ראה עדותו בעמ' 283 ואילך), עולה מתשובותיו כי חברי הוועד ניסחו יחדיו את הפרסום כשכל אחד תרם את

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

חלקו, הוחלפו טיוטות ומיילים, אלא שאלה לא הוצגו ע"י הנתבע 2 ולטענתו מדובר במסמכים רבים שלא ניתן לאתרם.

3. בנסיבות אלה ומאחר ומכל העדויות עולה באופן חד וברור, כי ארבעת נתבעים אלה (גולדשטיין, גורדון, מורמי וטוכפלד), היו כחוד החנית והפעילים בוועד ההורים, והם אלה שניסחו את הפרסומים והפיצו אותם, הרי עליהם לחלוק ביחד ולחוד בפיצוי התובע בבחינת היותם מעוולים ביחד ולחוד.

4. ב"כ התובע חישב בכתב תביעתו את הפיצוי המקסימאלי על פי סעיף 7 א' (ג), על פיו רשאי ביהמ"ש לחייב את הנתבע בכפל הסכום האמור בסעיף קטן (ב') ללא הוכחת נזק, היינו סכום העומד היום על כ- 140,000 ₪. כפל הסכום יעשה על פי לשון הסעיף אם הוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע. במקרה הנדון שבפניי, לטעמי לא הוכח כי הפרסום פורסם בכוונת זדון. הכוונה לפגוע – משמעותה כוונה ברמה הגבוהה העולה עד כדי כוונה זדונית, בדומה לכוונה הפלילית, שאחרת כל פרסום שיש בו לשון הרע ייחשב כפרסום שנעשה בכוונה לפגוע. כך קבעה הפסיקה, כי נדרש קיומו של יסוד נוסף של התנהגות זדונית, של כוונה "של ממש" לפגוע. לעניין זה, ראה פסק דינו של ביהמ"ש העליון מיום 12.5.13 ברע"א 5022/13 הרב אמנון יצחק נ' דנון תקשורת בע"מ ואח', שם קיבל ביהמ"ש את החלטת ביהמ"ש המחוזי אשר קבע כי לא הוכחה כוונת זדון לצורך כפל הפיצוי. ביהמ"ש המחוזי באותה פרשה קבע, כי לצורך הוכחת היסוד "בכוונה לפגוע" אין די בהוכחת קיומה של צפיות בדרגת וודאות קרובה להתרחשות הפגיעה, אלא נדרש כי המפרסם התכוון ממש לפגוע באדם שאליו הופנה הפרסום, כלומר שהפרסום נעשה בזדון.

ביהמ"ש העליון בדחותו את הערעור, קבע בסעיף 8 בעמ' 8 את הדברים הבאים:
"מעל הדרוש אציין, מבלי להכריע, כי יש היגיון רב בפסק דינו של ביהמ"ש המחוזי, שכן אם די יהיה בקיומה של צפיות שהפרסום המעוול יפגע במושא הדברים על מנת שייקבע כי מדובר בפרסום שנעשה בכוונה לפגוע, נמצא שכל פרסום שיש בו לשון הרע, בשל טבעו כזה, ייחשב כפרסום שנעשה בכוונה לפגוע. נדרש, אפוא, קיומו של יסוד נוסף, של התנהגות זדונית, של כוונה "של ממש" לפגוע, שקיומו לא הוכח במקרה דנא. לפיכך, ניתן לכאורה, להתבסס על ההלכות שנקבעו לגבי העבירה הפלילית של פרסום לשון הרע."

5. במקרה שבפניי, לא שוכנעתי כי פרסום הדברים המהווים לשון הרע נעשו בזדון, אלא פרסומם כפי שהוכח בראיות נעשה על מנת לסייע לקבוצת מורות, אשר העדיפה כי המנהל

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

הקודם מר טיש יחזור לתפקידו. כל הפרסום לא נועד אלא לשמש כ"שופר" עבור קולן של המורות, ולגרום להפסקת תפקידו של התובע ולהחזרת המנהל הקודם לתפקידו. דא עקא, כי מהלך זה שנקט בו וועד ההורים גרם להוצאת לשון הרע כנגד התובע. תוצאה זו נבעה מהתלהמות יתרה, ומתוך רשלנות ואדישות לתוצאות הפרסום. כאמור, לא שוכנעתי כי במקרה דנן פעל וועד ההורים מתוך כוונת זדון, או כוונה "של ממש" לפגוע אישית בתובע. לפיכך, אין מקום לפסוק את הפיצוי על פי סעיף 7 א' (ג') לחוק.

כמו כן, לאור העדר הזדון גם אין מקום לדון בנזק בגין "שקר מפגיעה", בפרט שטענה זו נשמטה מצהיר עדות ראשית של התובע וכן מסיכומי טענות התובע.

6. בבואי לפסוק פיצוי לתובע, התחשבתי מחד בפגיעה בתובע אלא פגיעה זו לאו דווקא הובילה לפיטוריו. לטענת מר שדה (ראה עדותו בעמ' 175 לפר' ש' 8-2), הפסקת עבודתו של התובע היתה על מנת להחזיר את "השקט" לשורות ביה"ס, ולא כי נמצא אשם המצדיק את הפסקת עבודתו. "שקט" זה נמנע לאו דווקא מפרסום לשון הרע, אלא מכל האווירה ששררה בביה"ס ללא קשר לפרסומים, הפרסומים היו בבחינת שיקוף של הלך הרוחות בביה"ס.

התחשבתי גם בעובדה כי הפרסום באתר האינטרנט המשיך עד לסגירתו הטכנית, ולא מיוזמת הנתבעים. מאידך, לקחתי בחשבון את האווירה הכוללת, הרקע והנסיבות בהם פורסמו הדברים. עוד התחשבתי כי הפרסום נעשה ע"י גוף נבחר שייצג את כלל הורי ביה"ס, ואשר שם את מטרת טובת הילדים מול עיניו, וכן את העובדה כי רוב הביטויים הפוגעים בעצם חזרו על עצמם בניואנס כזה או אחר בכל הפרסומים, וכי הפרסומים נעשו בסמיכות זמנים זה לזה.

7. לאחר ששקלתי את האמור לעיל, אני מורה כי הנתבעים 2,3,4 ו-7 יפצו ביחד ולחוד את התובע בסך של 140,000 ₪.

סוף דבר:

- א. אני מחייבת את הנתבעים 2,3,4,7 יחד ולחוד לפצות את התובע בסך של 140,000 ₪.
- ב. בנוסף, יישאו נתבעים אלה ביחד ולחוד בהוצאות העדים, בהחזר עלות ההקלטה, בהחזר האגרה הראשונה והשנייה, כל הוצאה תישא ריבית והפרשי הצמדה כפוף לקבלה מיום ההוצאה ועד התשלום בפועל, וכן בשכ"ט עו"ד בשיעור של 20,000 ₪.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6296-05-08 לוביאניקר נ' עמיתי ואח'

תיק חיצוני:

המזכירות תשלח עותק מפסה"ד לבאי כח הצדדים.

קלדנית: שרה נחמני

ניתן היום, ט"ו תמוז תשע"ה, 02 יולי 2015, בהעדר הצדדים.

אירית מני-גור, שופטת